

بازار — ۱ مایس ۱۹۲۷

جلد: ۸

دردنجی سنه — نومرو ۸۵

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام
یوردی یاننده کی بناده
خصوصی دائره

صاحب و مدیری

محمد سییح

مجله علمی

آبونه شرايطی: سنه لکی ۲۵۰،
آلتی آياغی ۱۲۵، فوق العاده
نسخه لرايچون ۳۰۰ و ۵۰۰
غروشدرد.

مجموعه منزهیتتنجه طبعی تنسیب
ایدلمه بن اثرلر اعاده ایدلمز

هر آيك برنجی وادیه بشنجی كونهری جيققار، علمی، ادبی، اقتصادری، فنی رسمی مجموعه در.

تربیتونه

فرانسې قېزلسه و قولرژلری

[۱۷۸۹] انقلابه قدارومیتله فرانسه ده فېزلك تحصیلي رهبانك انحصاری آلتندنه بولونووردی . کیندیکه تحولیدن فکر انقلابمندن غافل ویاکلیزک روحانی غایله حیاتی حصر آتش بولونان داهلرک اخرجندن سوکرا کرک فیز کرک اړکک چوقی تحصیللری اوزون مدت امال ایډیلدی . اساساً دورده ، متادی برانقلاب واخللال اچننده بکچوردی . یوکا انضمام ایدن سفاهت ، زینت و آلاش اناهیاکی تحصیلتکیمعتی بوسپتون آزانلش کی دی . معمایه اسکی تربیتنه ، اسکی اعتقاد و اعتقادک تاثیریه قېزلی عسکرک بو نوع نمایاندن وقایه ایتک ایستنه محافظه کار زمره هنوز اکثریتی قایب اچمشدی . بولر آنجاق پک اسکی زمانلردن بری دوام ایده ککن روحانی مؤسسانده آرزولری تطمین ایده بیلولردی . ۱۷ نجی عرصده فضله حایه کورده و اوعصرده آلمش اولدقاری شهرتله حالادوام اچنکده بولونان [Couvent] انقلاب کبیره قدار بوآرزوله آز چوق مخاطب اولدیلر ، بو قووالر برنوع مناسرتکی مأیوس و امیدسز قاینلری حایه ایدر . ویاش فرقه باققسزین هر قیز چوچوغنی قبول ایدرلردی . بولرک تدبیس تربیه اصوللری وحی بوتون غایله ی : ذهد و قناعت ، سکوت و عبادتدی . فته لونک « فیزلرک تربیه سی » « Education des filles » عنوانی آرنده قووالرک بوتون بو سقم اصول وحیانی علیبنده یاواش دفته شایان برمکتوب اوردو .

معمایه بو مؤسسانده صوکنه قدار بویه دوام ایتدی . کیندیکه کیمه دن رغبت کورمه مه به باشلانجه موجودیتی تأمین اچین ، عسکرک و خلقلک آرزولرته تبعیته مجبور اولدی . بومکتبر رنجی ناپولیون ، زمستوراسیون « Restoration » و نوموزه و نارشیسی زمانلرنده متاد باشکلری دیکشدریمک صورتیه محافظه کارلرک نمایاندن آرتق تطمین ایده میجه ، ۲۷ مایس ۱۸۸۰ ده نشر ایډیلن قانونله معارف مؤسسائی کی نظارتک قنقیش و مراقبه سته تودیل ایډیلدی و قووالرنده معلم اولاجق ذواتک یالکیز بیایان و بوتون کیمه لر دکیل ، عمومی مکتبلرده معلم اولاق اچین لازم کمن اوصافی حائر کیمه لر اولسی اساسی وضع اولوندی . بکون یالکیز یارنده عدولی (۲۰) یی تجاوز ایدن برؤسه لک پروگراملری ده دیکر دسی مؤسسه لک پروگراملری بکزه میلمشدر . یالکیز بولرک بر قسمی حالا راهیلر التده (شاریت) مؤسسائی شکنده اداره ایدلکدر .

بلکه

قارده شیم فخریه به : [۱]

بلکه... بلکه... آمو « بلکه ! » بردوشاندر : هم چوق فنا ، چوق آزلی ، چوق قوروقلو : آغزنده کی او قیزلیق ساده قاندر ، او کولدی قوروقلو شک یوقدر بولی .

او کولدی ییک برامل کولر صانکده دلی کوکل قایلیر اواملره ! فقط سوکرا .. توبله آچی و بلمانکه :

بیله زلردن یردن بره دوشوش بره ... !

هرامیدک قاپس « بلکه » آچار ، شیطانلرک آک چوق بیامش قیزی اودر ؛ آووجلری چیچک دیه زهیر ساچار ، دامارلری او بوشدوران صیزی اودر !

بر « بلکه » ایله حیانی دوکوله دم ، نی طوندی « بلکه » لرک ظالم « کم » ی . هرضره ده سیلکینه لک « بلکه » دده م ، « بلکه » لره قوربان ویرم اراده می !

هالده نصرت

[۱] یندن ، بیلارجه اول ایستمش اولدیلک بوشعری آنجاق بکون یازایلم . سکا اخاف ایدیرم .

و « ایش بولوی » تأسیس اچمشدر . حالبوکه عسکرلکک بو عمومی قوانیزمه آراسنده بری یوقدر . چونکه حرب حالی جمعیتک معشری وجدانلک و متجانس وارلنلک غلبه جالیدی آندر . ایش بولوی ایسه فردی استعداد و رقابتلرک یا شایه سیلیدی بر دورده در . (هوغو ، غروچوس) [۱] لک « حقوق طبیعه » دن مقصودی عرف و عادتدر : « چوچوق فانی یاغمه مستعد دوغار ، فقط حقوق طبیعه یونی تحدید ایدر . » روضوده « طبیعت » هاله نلک زنجیر اولان تاثیرلرینه مصصح وظیفه سی کوردورمک ایستبورکه بوراده طبیعتک « طبیعت اجتماعیه » اولدینی آشکاردر .

ملی ضیا

[۱] حرب و صلاحک حقوقه داتر : هوغو غروچوس

آتارق کندیسنه امین بر مجرا حاضرلار . اکر بر مهندس ذاتاً دوغجق اولان بو طاشقینانی اداره ایده بیامک اچین اوکننده کی انکلاری اصولنه کورمه یوتارسه اطرافه ضرر و زیان کله دن صواکی یاغاغه کیره . فرضا کایسلی و آلفسز طوبه اقرده آدالر داهای چابوق میدانه کایر . حالبوکه زمین قوملی و چاقلی ایسه طاشقینلغه محل قلماز و یکینجی مد داهای ساکن کچر . یعنی دیمک اولیورکه طوبراغک - که خارجی شرطلردن - بو دائمی مدوجذر بر وجهله تاثیر اولور . اسلامیت بویه بر فیضاندر . فرانسیز اختلالی ، بولشه و لک اختلالی ، هندستانده بودد احراکتی ، ایرانده مزدلک انقلابی ، خرسیتانلق ، بدرالین عصبانی ، حتی وهاییلک بو نوعدن فیضانلردر . اکر بر جمعیتک صنفلری و قاستلری آراسنده یعنی عائله لریله قومی آراسنده منشأ و عرف اعتباریه آریلق وارسا [مهاجرت اقوامدن و کرا فرانسه و ایلامانک اسلامیتده عربی استیلاسی آلتندنه سوریه و ایراک وضعیتلری کی] جمعیتک آقینی ، طبیعی سیرتی بولونجه قدار دائمی بر مدرمزدن عبارتدر ؛ اکر بر جمعیتک صنفلری آراسنده عرف و منشأ اعتباریه آریلق یه قسه مدرمزد داهای بطی و اختلال صورتنده دکیل ، انقلاب صورتنده اولور .

دینه بیلرکه جمعیتک بر فردی تاثیراته قایل اولان « متجانس » وارلی موجوددر . بونلک شکلی ثابتدر و معشری وجدان ، مساوات ، دموقراسی مفکوره لریلک تحقیقنه چالشدقاری شاییت ، واقعه بالذات بودر . برده ظاهر ا متادی بر تکامله تابع اولورمش - کبی کورون ظواهری ، مرثی قسمی واردرکه بوده فردلک تاثیرینه آچیق اولان وعدم مساوات ، صنف ، قاست ، فردی استعدادلر ، مسلکی اقساملر شکنده نجل ایدن « غیر متجانس » جمعیتدر .

اکثریا جمعیتلرده اجتماعی کثافت نسبتنده استعدادلر آراسنده تفرق حصوله کلش

تالی قورل بونلرک استحاله سیدر [۲] بو قورلر یکی قسمدر: بری خاصه تعلیم و تدریس قورلرکی قزلی معل بشدیرمه خدمت ایدر. دیگرکی تحصیلری اکیال و قویه ائک ایستنه خاتیره واردیم ایدر. (۱۸۷۸) ده بولردن «۱۷۰» یو پانیونا و «۴۰۵» یو مؤسسه اوانی اوزره (سن) ولایتده «۲۱۰» ی قاشدی. بو پانیونلرک کزیدرله خاقه مخصوص ایکی نوعی واردی. برنجیلده صنایع قنبه وصالون معلومانی و ایکنجیلده قانیرله مخصوص آل و ایکنه ایشلری داهایو بوک بره ایهامه مظفردی. تربیه بدیه برنجیلده اهل ایدیلکده ایکن ایکنجیلده فقه اهیت کورووردی.

کوروولورکه بو مکتبلر، قان حقوقي وقابه ایدمک قاندار متین و کتیش اساسلری اختوا اغدیک کی عسک احتیاجاتی قطنین ایدمک درجه معقول ععدله صاحب بولوتایوردی. بو سیدین زمان مسشلتک بولکلکی و اهیتی آلا یانلر مادیاتشکایت ایدیر و قزلی اورتا تحصیلری تأمین ایچین حکومتک نظر دقتی جاب ایدیلکدن خالی قانایوردی. تا «۱۸۴۹» ده (فتوور هوغو): «هر قصبه ایشیق ورن برآدم وارد و بوبر معلدر. فقط اوندن تفس ایدن بایسدر» دیه زمانک تحصیل طرزدن و معلملردن شکایت ایدیر؛ (۱۸۴۵) ده نشر ایدیلکده اولان Revue pour l'enseignement des fa. عنوانی برجمعه مادیات قز تحصیلکده اهل ایدر. مقلل یازیوردی. او زمان صیق صیق ایشیدیلن شکایتلرده شو جهلر کوزه چارتمقدرد: «قان، بر مقتدر، اسم بایقی ایستیرل؛»، «قانیرله قان قنلری اونونودرلر، دده و اولر ایدیرلر...» صوگرا بو اساسز مکتبلردن، شهادتنامه اتقی ابتلا لردن و قانیر ابداله اوغرا ایلدن بحث اولویوردی. «میشله» (قان) رازستور قانلردن) دیوردی؛ افکار عمومیه ایه قانیرک آریستو- قرائیک برتیه آتاسمه معارض اولدیکی بورژوا تربیه سنه بکنیموردی. دورک قرارسزلی تربیه و تحصیلکده نه اولسی لانمکدیک حقدده ثابت و قطعی آرزو و امالرک ثبیلر مانع اولویوردی.

[۲] قز ایه و قولله زلیله موازی جالیشان بوعلی تاسیساتک تحصیل مدتی اون آدی. بولر اورتا مکتب تدریسات لیاقت قازانمش دیپلومالی معلملر طرفندن اداره اولورلر که عدهجه هر سنه عین مقدارده دکلرلر. قانونا موجودیت و صلاحیتلری قبول و تصدیق ایدیش اولان بو قورلر بوجه کم معاونت فاضلند ایزیمه تخصیصات آپلرل. (۱۹۰۴) ده عدلی «۷۳» ایکن (۱۹۰۷) ده «۶۵» تنزل ایشدرد. شیمدی لیه و قولله زلرک مکملتی بو نوع مؤسسه لری بوسیتون آزانیش درد.

ور آزدانلی کتیریلدی. زمستوراسیون دورنده قزلیک تحصیل، [عالی و ابتدائی] نایله ایکی به آریش، برنجیلرله [مؤسسه = Institution]، دیکرلرله ده [پانیون] عنوانی ویراشدی. (۷ مارت ۱۸۴۷) ده منتظر براراده بولایکی بک اساسی بر صورتده قبول ایش، مکتب لوحلرک دکتیردرلرلی و امتحانلرک معارف نظارتی اسرله و نظارتک مامور ایتدیک ایکی قانین ویش ارکک طرفندن اجراسی قانون ماهیتی اکتاب ایشدی. عینی زمانده بو مکتبلرک مراقبمی ایچین برده مفتشک احداث اولونمشدی. (۱۸۴۱) ده بالکز (سن) ولایتده بونلرک عددی «قرق» تجاوز ایتدی. کرک حکومت کرک خلقدن کوردیکی رغبت و حجاب، ۱۸۴۵ سنه سنده بومکتبلری (۲۳۵)، ابلاغ ایتدی که بونلرک (۱۳۰۰) دن فقه قز طلبه می واردی. بونلرک «لی» دکلرلر. هر پانیونلک یانی اشنده برده (نباری = Externa) قسم واردی. بومکتبلرلا آخره «قور = cour» تلمی آلدی. ایوم لیه و قولله زلرک خارجنده موجود اولان

جالیشق ایچین لازم کلن معلومات ویریلوردی. مرکزکی تشکیل ایدن (سن ده نیس) مکتبند ایه عالی شهادتنامه ویریلوردی. عینی زمانده رسم و موسیقی صنایع قنبه به داوڑعالی شهادتنامه و بونلرک لیه و قوللرده تدریسه مخصوص اهلیتنامه ویریلیدی. بو مؤسسه دک قزلی، بوتون الیه و چاشیرلری باللات دیکر ورآنه لازم اولانک علی و مقید معلومان اکتاب ایدرلری. فوق العاده علمی ونفی رغابه تعقیب ایدن بومکتبلرک تأسسنده کی مقصد، قزله مکتبدن چیقدن صوکر احتیاجلری قازایله بک برصنعت، معلومات، قوت و جیارت ویرمکدر. بواج مؤسسه نک ادرمه سی تلماعین در. هان عمومته طلبه عینی الیه سی کیر، عینی عی ایدر و شو کوستردیمز تحصیل قز لردن ماعاد فنی وادی معلومان ده عینی درجه ده اقطاع ایدرلری. بوتون طلبه (۹۰۳۰) ده یار، (۷) ده قانلار تووات، دعا، نیک، تنفس و سربت مسایع ساعتی تلماع مشترک رعیندر. صوک زمانلرده معلم اولی ایستیلرک دارالفنونده (پروفور = Professorat) امتحانلرله حاضر لانایله ملری ایچین درس لر بوسکتیلدی. وعادتاً بزوع دارالفنون بوغرا ایلرک علاوه ایدیلدی. فرانز قانینفک بومکتبلردن شهادتنامه اتقی خصوصنده کوستردیک ایهاک صوک تربیه متوغللرک دائماً شکایتی موجب اولقده در. فرانسه دارالفنونده کی پروفورا شهادتنامه سی تلمی مکتبلرده معلماک حق ویرمکده در. ابتدائی معلماک ایچین ایه ایزیمه قز وارکک معلم مکتبلری موجوددر که برآز ایلرده بالناسه بولردن بحث ایدمکچر.

بوروحانی مؤسسه لرک یانی باشنده برده جسمانی مؤسسه لرواردی که رسمی اولقندن زیاده خصوصی برمایدنه ایدیلر. [پانیون = Pensionat] لملی آلاق بومکتبلر، روحانی مکتبلردن داهای اولر زوال بولشیدی. «Terreur» دورندن صوکر ایلک پانیونیانی [مادام قلمیان] اسنده غایت فقیر بر قان کشاد ایتدی. بالذات الیه یازدیلی «۱۰۰» قانار اعلانک توزیمی نتیجه سنده (سن زدرمن) ده ایکی سنه طرفنده طلبه می «۱۵» بالغ اولان بومکتب تأسس ایتدی. چوق ابتدائی تشکیلاتی احتوا ایدن بومکتبده ایترا لیه من عسکک تمایلاتی تقلیده جالیشدی. اک فضل دانس، اوپون، صحنه تمثیلی کی کبار سالونلرله مخصوص اکتنجرله اهیت ویریلدی «۱۲» سنه قاندار امتداد ایدن بومکتب بک بوک بر رغبت و شربت قزانمشدی.

قزلیک تحصیل مسئله سی، فرانسه ده زمان زمان خاطره کلش، و داهای ایکی عصر مقدم ۱۴ نجی لونی طرفندن بوک زبیه حاز ذواتک قزلیری تربیه ایلک اوزره مکتبلر کشادی قرار آتته آلمشدی [لهژیون دنور] مکتبی عنوانی آلاق بومؤسسه لری ایلک دنه برنجی پانیون «۱۰۹» سنه سنده کشاد ایتدی. «سن ده نیس» ده کاش بره مان، مؤسسه سنده ایلان بومکتبلرک برنجی سی لیلی و نباری تشکیلاتی حاز ونوچی شخصته منحصر بوغرا ملرله چمردی. اوج سنه طرفنده «سن زدرمن» و آفون = Eoen» ده دیکر ایکی شعبه می کشاد ایدیلدی [۱] مدرکلنه مادام قلمیان

[۱] بو صوک ایکی شعبه «سن ده نیس» مکتبته داخل اولی ایستین قزلیک صیرا بکله مهنه مخصوص موقت و احضاری سنلری احتوا ایدیرلری. بومکتبه داخل اولاجی اولانلرک، لژیون دنور نشانی حاز اپونک مشروع و فقیر قانش قزلیری اولی اقتضا ایدرلری. ونشانه مالک بولونانلرک اقرار تلمعانق ده احتیاج ایلرکی اولاد کی بولیلرلری. (۲۰ حیران ۱۸۹۰) تاریخی برقرارله «۸۰۰» قانار بجای طلبه قیدی تأمین ایدیلدی. و اجرنتی بولونانلرده «۱۰۰۰» فرائق پانیونلر «۳۰۰۰» فرائق دهجه برات مصرف اولارلر «۱۳۰۰» فرائق ویرمه بچوردیلر. بومکتبک تحصیل مدتی بدی سنه ایدی. مکتبه کیرمک ایچین «ونشایه» «۱۱» یاشنده اولی شرطی. (۱۸۹۰) دمکی قزانلمه ایلک مکتبته ویردیک شهادتنامه و تحصیل شو صورته ترتیب اولوندی:

شهادت، احضاری و ابتدائی وزم اسکی تعبیرله بزوع زشدی شهادتنامه ویریلیدی. بالکز مشه لردن برینده مسلکی تدریسات یعنی دیکیش، عی، نقش و صنایع رسملر اوکره یلیوردی. دیکر بر شعبه ده ده تجاری معلومات یعنی دفتر طوفقی، اصول دقتی، باقه، پوست و تنغراف اداره لرده

قیزلرک اورتا تحصیله عائد قانونک تطبیق ایچین (۲۱) فرمون برنامیا تامه صادر اولدی . بونی تعقیب ایدن یوزلرجه تعیم و قرار نامدله قانونک نئیرندن بر سته صوکرکا ایسه تئیکلیتی «۳۰» شهرده تطبیق ایبدیلی . (۱۹۱۰) تاریخنه قدار فرانسه آجیلان قیز لیسهلرک جمعی (۷۷) در. دنک ۱۸۸۳ دین اعتباراً یکری پدی سته طرفنده «۱۷» ایسه آجیلا بامشدر . بوکونه عمومی حرکت بدایتی تاریخنه قدار ایکی ایسه داهاعلاوه اولونمشر . بو لیسهلرک «۸۵» ی قوله زلرک استحالته سندن در و «۲۱» ی لی در . دیکرلی هم نهاری ومهمده اوکله بیکری ویرن یارم لی تئیکلاتی حازدر . بونزه مین بر نئسندمه مابغواله بجای لی طلبه قبولی قانون قاضاسندن در .

قوله زلرک کنبه : بونلر «۱۹۱۰» تاریخنه قدار یکری دوقوز عدد دی ؛ ایکی مستتالوق اوزده دیکرلی لی ایبدیلر . فقط کیتدجه

احوال ، [۱۹] نجی عصرده فرانسه ک آسیا مستملکتی خنده کی سیاست وانکشاف و [۱۷۸۹-۱۸۰۴] . قدار فرانسه انقلاب کیرینه دائر بعضی سیاسی معلومات ... جغرافیا : فرانسه ک طبیعی و اقتصادی جغرافیای و عمومیتله طبیعی جغرافیا . هم فزوم ادبیات شعبه ایچین متحرک اولان درس لر : اخلاق و روحیات ، بووک اخلاقیلرک قرون اولی وعصر حاضرده یکشلیر ، مطالعات و شخصیت لر . ادبیاتده روحیات و عمومیتله روحیات معلوماتی ... لسان : لایتنجه وایشانین دبلارن بری . بوخصوصده بالخاصه آلمانجه قیمت ویریلورلر .

بونکله برار انکیز ، اسباتول وایاتیلادوب ومتفکرلی عائد معلوماتده او لسانلرده امتحانه کیره جکار ایچین نقرانیله ذکر ایبدیلدر .

فن شعبه سته کنبه : حابندن عمومیتله قانن واسقونو ... تناسب الخ نهایت قدار . مثلثات و منحنیات تماماً ؛ هندسه ؛ یوسک رضایه تحصیلهده اساس اولان مبادی ، فزیک دق ؛ ضایه حرارت ، الکتریک ... الخ و قوزوغرافیا معلوماتی ، کیمیان ؛ اجسامک حکمی ، کیمیوی خاصه لر و منجانیکیلرله قدار تکمیل بسط و مرکب جسملر . تاریخ طبیعی دن ؛ نباتی ، حیوانی و انسانی تشریح عائد تشکلات ، معادن و طبقات . عمومیتله علوم طبیعی عائد اولان امتحانلر ایچون طلبه مین مقدارده تجربه ساعتلی ویریشدر . یعنی امتحانلر عملی اولقددر . اساساً بوامتحانلر هم شفاهی و هم تحریری . سهور قیز معلم مکتبک درس لری تماماً عالی اولوب دارالفنون سیستمن تعقیب ایتمکده در . اورتا قیز مکتبلرنده معاملات ایچین آریخیه اهلیتله و قیز تدریسی و Agregation لری ایچون شفاهی و تحریری مسابقه امتحانلری و قورلری موجوددرکه موضوعلر خارجنده اولدوغندن تفصیل ایبدیلهمشدر . بالکثر

ایکینجی دفعه مذاکره می پک حرارتی اولدی . زیراکه یی مکتبدن آریقم کچی پک اساسی بر انقلابی باشامرق اقتضا ایبدیوردی . محافظه کارلر ایسه تماماً بونک عهبنده ایبدیلر . هر شیه رضای اولان بو جناح ، قادیلرک لایکلیکلی قبول ایده بوردی . تماماً قیزلرک منحصراً لیلی اولسی اولری بوسون سیکرلندردی و اکثری نفرقه به اوغرانندی . پول بونک بایندی کوچوک بر تعدیل قایل سیمک بوتون غیرته رغماً قانونک معدل شکلیه قبول ایبدیلهمه سبب اولدی . مسئله اعیان مجلسنده فضا مناقشه ایبدیلی . (۲۰) تئیرن نانی (۱۸۸۰) ده بروفاک بر راء و له ایکی کون دوام ایدن مناقشه ، پک آخ بر اکثریتله قیزلرک لیلی اولسی قبوله نهایت بولدی . قایل سیمک خاتملرک لایکلیکلی فرعی وموقت برعلاوه شکلنده دکیل ، اساسی وقطعی برصورتده تأسیس ایتدیرمک ایسته بوردی . زیرا ، مکتبلر لیلی اولوبجه هرکس داهای قولای و امنیتله اولادنی کونده در ولیسه آجیلامانلر یرلرک کنجیلری ده اورتا تحصیلهده محروم قانلاریق مکتبده موجودلری فضا لاشدیریش اولور قناعته کندی . معافه ایکی سته سون بو اصرارلر سایه سنده هرنه قدار قیزلرک لیلی اولسی اختیاری عد ایبدیش سده قیز لیسه لر اساسی بر صورتده تأسیس ایتش اولدی . و فرانسلر ، فرانز قادیلرک شیمدیک فیضی قایل سیمک بو اصرارینه مندوبدرلر .

بوتون بوموقبلره رغماً مسئله بتمش اولدی . قیز مکتبلر یی ده ازک مکتبلرینه مشابه برشکده ، قایل سیمک تئیریه [قادیلرک یرمق] لازم کیلوردی . بالخاصه معلملر ده قادیلرک شخصیت حصوله کتیرمک لازمدی . بو سیدن (۲۹) نوموز ۱۸۸۱) ده معلم مکتبی ، قیز مکتبلری معلملری ایچین طلبه قیدینه باشلادی [۱] ونهایت ۲۸ نوموز ۱۸۸۱ ده

[۱] قیزلرک لیسه تحصیل قبول ایبدیلکدن صوکرکا بینه «قایل سیمک» ک تشبیه قیزلرک قادیلر واسطه حیله تعلیم و تربیه می موافق اولاجی قبول ایبدیلی . ۲۶ و ۲۷ نوموز ۱۸۸۱ قانوله ایلک دفعه «سهورالی قیزلرک مکتبی» تأسیس ایتدی . وایلک دفعه ازک معلم مکتبی بروفورلری طرفندن بو مکتبک احتیاط صنفلری کشاد ایبدیلی . بو مکتبه مسابقه له کیریلر ، بجای ولی در . فرانسه حکومتی بو مؤسسه ک تأسیسندن اعتباراً اوچ سته ظرفنده معاش و بنایه متعلق مصرفلر داخل اوق اوزره ایکی یجی میلیون فرانک صرف ایتددر . سهور قیز معلم مکتبی ایچین بوسنه اعلان ایدیلن مسابقه امتحانلری شوبله ترتیب ایبدیلشدر : ادبیات شعبه می ایچین ادبیاتدن [راسین ، بوسوه ، وواتر دیدو و پتور هوقو] نک مشهور آزلرندن بر دانه سنک بکی واسکی لسانه نظرآ تدقیق وایضاح ، تنقید و تفسیری ؛ تاریخدن ؛ ۱۵۰۹-۱۶۱۰ قدار فرانسه واوروپا سیاسی واجعی

نهایت (۱۸۷۸) ده (قایل سیمک) نامنده بر مبعوث بو عمومی احتیاجه ترجمان اولدی . ملی جلسه ویرمش اولدوغی راءورده قایلر تریه سنک اهبتی ، ماضیه و خصوص ایچین صرف ایدیلن جهدرلی ایضاح ایبدیوردی . الخ الحقیقه نوموز مارشسی زماننده قیزلرک اورتا تحصیل اهبتله نظر اعتباره آتشدی . بونکله برابر قادیلرک آراستهده احتیاج یوزده بر منور خانه راست کلینه کیلوردی . بالکثر (کیزو) خلق ایچین ادبانی قیز مکتبلر یی تأسیس ایتش ، فقط حکومت کزیدلر ایچین هیچ برنی علاوه ایتامشده سی . حالبوکه دورک بوتون منورلری خلک انقیاد و عمومی تئوری قادیلرک انکشافنده بولوبوردی . حقیقه موجود مکتبلر اسم و پروگراملری نه اولورسه اولسون ، قادیلری یاکی سده وکلیه ایچین ویاخود اولرده صالونلر ایچین تریه ایبدیوردی . حالبوکه عصرک نه بر ذاعده ونده سفیه و (موندن) انسانلره تحلی بولدی .

(۱۸۶۷) ده ایلک تدوینات قانونی قبول ایبدیلرکن (ژول سیمون) : « قیزلرک یوسک بانسیونلر ده بیل بالکثر زینت و سفاهت تریه می آتقده درلر . حالبوکه زاولری زوجلریک منور بر رفی یاقیق ایستدر . شیمدی به قدار ویرمکده اولدوغیز تریه ایسه ، بویه بر غایبی هیچ بر زمان حصوله کتیرمک » دییوردی . اوقت فرانسه حکومتی بو ادعای حق متمدناه و احتیاجه تطبیق ایتدی . معارف نظری دوروی M. Duruy ۱۸۶۷ نک ۳۰ تئیرن اولنده نشر ایتدی بر تعمیه قیزلرک تحصیله موافق ادبیات ، فنون و یاشایان دبلره دائر کتابلر تنظیم اتمک اوزره تقریباً قرق شیرک یوسک و اورتا ازک مکتبلری معلملر توشعهده بولوندی . فقط بوشنلر عقیم قالدی . بالکثر صور بونده آجیلان اورتا قیز قورلر دن ماعداسی فضا روموقت کوسره مدی . [۱۸۷۸] ده بولردن نهایت «۱۰۰» قدار طلبه یی احتوا ایدن اون مؤسسه قالدی . معافه بوتون بوکغایتیز حرکت و تشنلر مجلسده ایکنجی برتشیمنامه اولادی . [۱۸۷۸] ده کرک « قایل سیمک » وکرک رفی « پول برت » ۱۸۷۹ بوجه سنده اورتا قیز مؤسسه لر وجوده کتیرمک ایچین یوزیک فراتفاق بر معانوت و مظاهر تخصیصاتی وضع ایتدردی . بو تخصیصات فرانسه حکومتک قیزلرکلی تشکیل ایچین بایندی ایلک یاردیدی .

قایل سیمک ایلک تکلیفک سهور ونجه مده قادیلری کورونجه (۱۸۷۹) ده ملی جلسه دفته شایان بر راءور ویدی . وبلاغتک مهم قسمی ، عینی تحصیل درجه سنک اجنبی دولتلر ده قدار ایلری کیمش اولدوغنه دائر دلیل ابرادیه حصر ایتدی . مجلسه ویردیک لایحه ، ایلک مناقشه سنده [۱۰۴] مخالف رایه قارشی [۲۳۴] رایله قبول ایبدیلی . قانون ۲۰ و ۲۹ کانون اول (۱۸۸۰) ده

آراسته کچریدکی تکامل صفحه لرنده و قوعی صره سیله مثلاً عثمانلیر ، سلاجوقلر ، الخ زماننده کی حقوق حادثلرنی حقوقه عايد اولارق یانلش اولان ومثلاً «دستور الکاتب» و امثالی مدونانده کی ، یاخود تورکیا تک دیگر شعبه لرینه عايد دیگر تبهات آراسته بولنه چق اولان حقوق حادثلرنی طوبلامق صورتیه مشاهدیه باشلامقدر .

دیمک که بو یکی علمسک ایلمک اینی بوکونکی « علم اصولی » نه کوره « مشاهده جیلک » اولاجقدر .

— فقط ایلمک مدیتک تورک مدیتی

اولدینی کشف ایلش اولورسه عینی زمانده تورک حقوق ده میدان چیقمش اولمازی ؟

— اوت بوله برکتف وقوعبولقدن

صوکرک تورک مدیتی قادروسی داخلنده

بولونسی لازم کان « تورک حقوقی » میدان

چیقمش اولور . فقط بوقطه به واصلولش

بولنق ایچین طوتولسی لازم کان یول دمن

سولیدیکم مشاهده اصولی طوتولورق ، یعنی

تورکیاتک هر ساحه سی بو اصول دائره سنده

تبع ایدیلرک مثبت تدبیرله واریش اولورسه

تورک مدیتک ، یعنی «تورک حشرک برشعه سی

اولان «تورک حقوق» اوزمان میدان چیقمش

اولور . فقط بو « کشف » قطبه وارایلمک

ایچین برکه بر طالر زمره سنک برطرفدن

تورک دیلی ، اسکی لهجه لری ، تاریخی ،

فیلولوژی ، مقایسه لی فیلولوژی ، الخ قسم لرنی

تدقیق ایتش ، دیگر طرفدن دیگر طالر

زمره سنک تورکیاتک حقوق ، اخلاق ،

مدیت ، الخ کی دیگر ساحه لرنی عصری

اصول ایله تبع ایتش اولق ، (بوکون بو

ساحه ده بالسکر آلماده بوزلرجه عالم تبع

ایله مشغولدر) و دیگر طرفدن قدیم مدیتلر

شعبه لرنی کندی اختصاصلری دائره سنده

تبع ایتکده اولان دیگر طالر زمره سنک

تدقیقیله قارشلاشوق وجوده کان نتیجه ل

یکدیگرنی تأید ایتکده اولدینی سه زینه به

باشلا نیرسه او وقت بوله « فرضیه » لر سرد

ایدیلر .

فکر جریانیلری

منظری مدرسی فیل نعم الدینک و دوشوبری

صوکرک ماندره مطبو عا تیزده مهم بر حادشه

اولق اوزره ستولر دولدرمه و سیله اولان

مناقشه حقنده دارا فنون مدرسی خلیل نعمه الله

بک فکری اوکرک ایتکده موی الهک

ادبیات فاکولته سی مدرسی اوداسنده

لطفاً وردکری جوابلری قارئیزمه عرض

ایدیورز :

— صوکرک مناقشه حقنده مطالعه کزی

سولر میسکیز ؟

— بوکون « علم » دیمک « اصول ،

دیمکدر . بحث ایدیلرک ، تدریس و تبع

ایدیلرک هر « نکی بر موضوع اصولی بر

صورتده تدقیق و تبع ایلرزه اوموضوعدن

هیچ بر مهم نتیجه الله ایدیلر .

حقوق ، اجتماعی عاملر زمره سندنر .

یعنی مختلف اجتماعی حادثلری کندی قادروسی

داخله آتش اولان عاملر عدادندنر .

بوکون علملرده طوتولسی لازم کان اصول

ایسه ریاضی و مجرد موضوعلردن عبارت

اولان هر هانکی حادثلر زمره سندن باشقا

طبیعی ، حیاتی ... اجتماعی حادثلرک « استقراء »

اصولیه تبع ایدلسیدنر . تاکه مثبت بر

ساحه ده پوروسون ، وشیئی شأنت اوزرنده

تبع ایلش اولارق اوشأنتک حصول بولدینی

عقلره کیدیلر یلمش اولسون . بوده « اولمقده

اولان » و « اولش بولان » واقعه لری مشاهده ی

باشلامق ، و صوکرک تصنیف ، مقایسه ، الخ

عمللرندن کچرک او حادثلرک منبعه ، منشأه

وارایلمک ، و بو جزئیات ، تجلی ایتدیکی

کایسته ربط ایتکده اغراض مقدر .

شوالده « حقوق تاریخی » نلک موضوعی ده

اول امرده اولمقده اولان واک زباده اولش

بولان واقعه لری « مشاهدیه باشلامق ،

اولق لازم کلر . موضوع بحث اولان علم

« تورک حقوق تاریخی » اولدینی تقدیرده

اجتماعی بر شأنت اولان حقوق حادثلرک

تورک اجتماعی حیاتک عصرلرک جریانی

قوله لرک ، برلری لیه لر ترک ایتکده اولدوغی کوردولور . (۱۹۰۲) تاریخچه قادر لیه لرده « ۱۹۰۶ » ، قوله لره « ۱۳۰۶ » که جمأ « ۱۹۱۶ » خاتم تحصیل کورمکده ایدی . عمومی حرب بدایتده بوکونه تقریباً لیه لرده ایکی یک و قوله لره یک قادر طایه علاوه ایدیلندر . حالیکه اورتا تحصیل کورن ارکک لک مقدار ی ۱۸۷۵ ده یتش اوج یک ایکن شیمدی (۱۱۴ ، ۰۰۰) در .

عمومی حربدن صوکرک طایه بکونی حقنده کی ایستایستقلر تمایله نذر اولو تامشدر . بالکری ایوم لیه لرده لیلی بولون خانلرک عددی اوج یک ، قوله لره یک بشوز راده سنده در . یتایقیسی نهای ویا یاری نهای در .

— یتهمدی —

جمیل سنا

فرانسه ده قیزمعلم مکتبلری سهورکتبندن عبارت کلدر . بو مکتب ساده جه اورتا تدریسات حق حائز معلم یتشدر ، بوندن ماعدا تا ۱۷۹۴ سنک ۳۰ تقریر اولنده برقرارله ایله ایلمک قیزمعلم مکتبلری آچیلشدر . بولر بویوک موقتلر کوسته زمدیلر ، بالکری « ۱۸۱۰ » ده استرازابودغه آجیلان معلم مکتبی فرانسه معاوفنده قیمتی برعضو اولایلمشدر . موسو بول برک ملی جلسه ویردی برابورده (۱۸۸۰) تاریخچه قادروابشانی معلمی یتشدرین مؤسسه لک عددی و وضعی لری شوله در :

۱۸۳۱ ده ۷ قیز ، ۷ ارکک معلم مکتبی واردی . ۱۰ تیز موناشینی زمانک ققی ایله (۱۸۳۴) ده کرک قیز و کرک ارکک معلم مکتبلری قرق اوجه بالغ اولش ، ۱۸۵۱ ده (۲۰) ارکک (۹) قیز ، (۱۸۷۱) ده (۹) ارکک (۲) قیز ، (۱۸۷۰) ده (۴) ارکک و (۹) قیز معلم مکتبی واردی . بر تیز موناشینی معلم مکتبلرنی هرده بلاتان ایچین مجبوری عدا ایتشدی . حالیکه (۱۸۵۰) ده راهب ذمه نیتک فضله لایسای آفرینی مجلسک برقرارله هرک سوتهمنه سب اولدی .

(۱۸۷۹) ده درت بیکه قریب طلبه سیله « ۷۹ » معلم مکتبی واردی و قیز معلم مکتبلری ایله [۱۷] ایدی . معلم قورلی (۳۴) ی متجاوزدی . بوکون قیزمعلم مکتبلری « ۲۱ » و قورل (۲۰) در . معافیه بولرک هبی ابتدائی معلمی یتشدرین و آرزوق صالحام اساسلری احتوالیله مؤسسه لرده طلبه لریک مقداری حرب عمومیدن بری ثبات بریکون محافظه ایدمه مستدر . معافیه کتدیجه آزارقده اولدوغندن شکایت ایدلمکده در . بوکون بو مکتبلردن چقان معاملرک آئنده سکان بیک ابتدائی مکتبی اولوب یش بوجوق میلیون چوجوق تحصیل کورمکده در . (۱۸۵۰) ایستایستقنه نظر آبودد اوقتیکی عدددن (۳) میلیون فضله در .